

"Pieniuuden dynamiikka"

Pieni mittakaava

Tuloksellisen sisäsyntyisen
kehittämistyön haaste vai etu?

Ilari Karppi
Tampereen yliopisto
Yhdyskuntatieteiden laitos • aluetiede
Alueiden gravitaatio -seminaari
Honka Center • Honkajoki 30.1.2008

Mitä etäältä ytimistä
on ajateltu lödettävän?

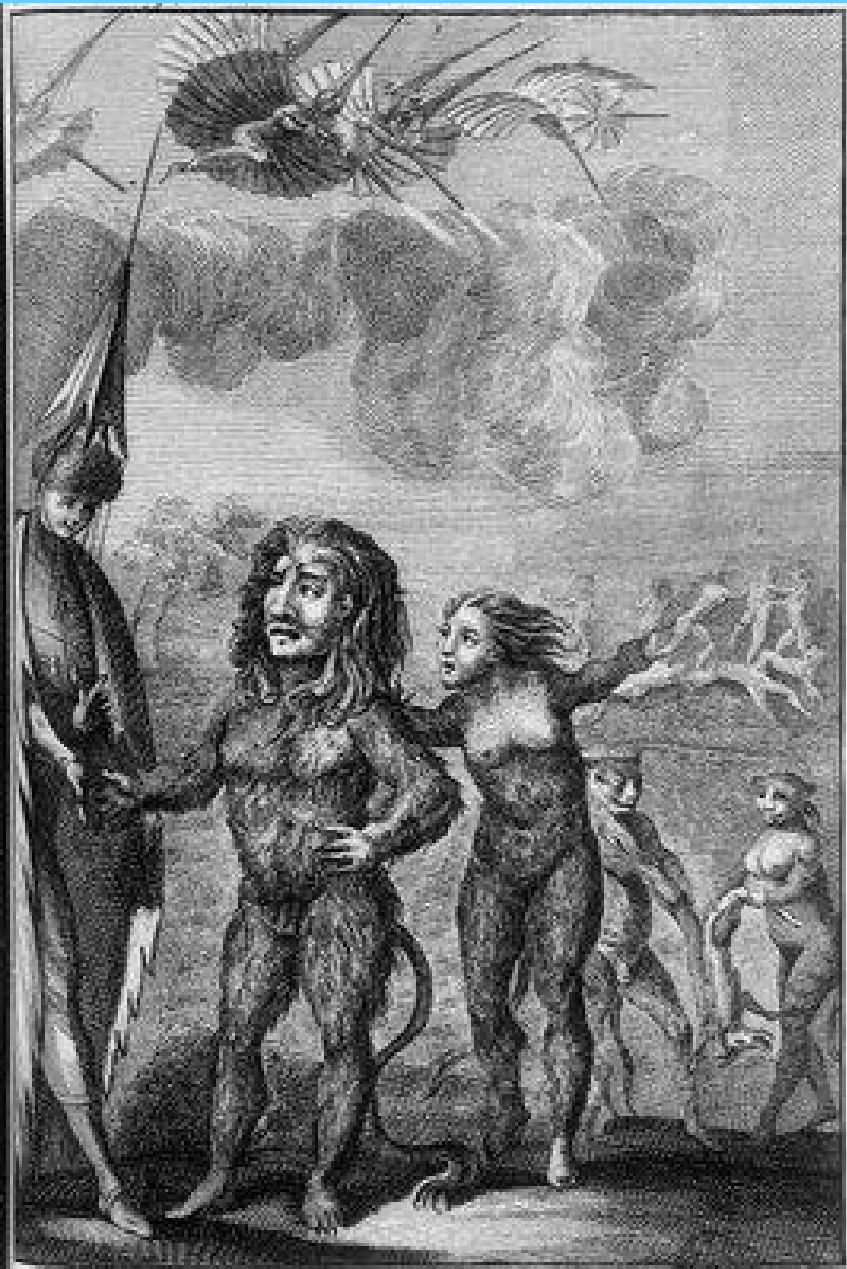

Herefordin *Mappa Mundi*

Richard of Holdingham
Piiirretty 1276-1283

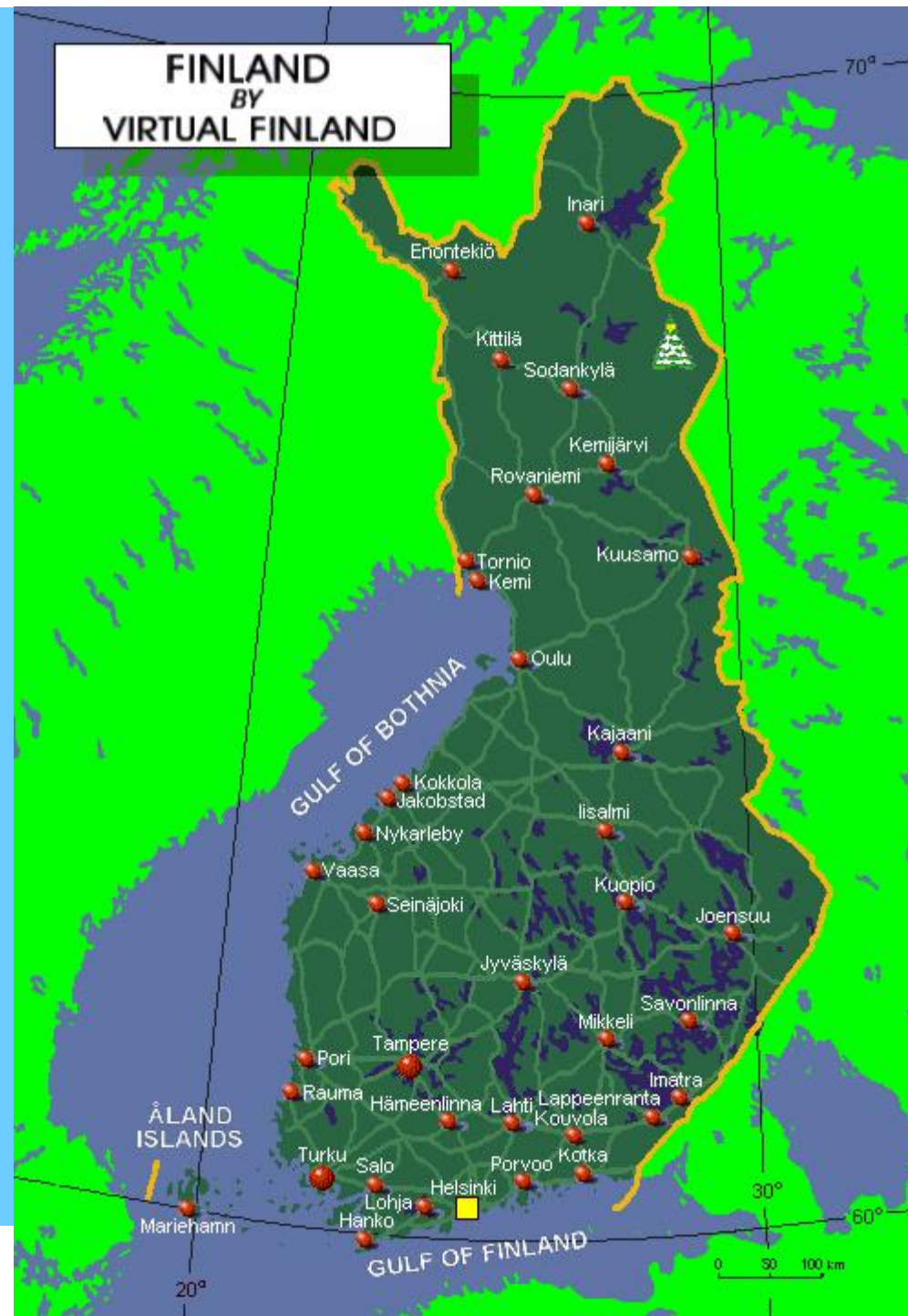

Suomen ”aktiivikartta”

by Virtual Finland,

Ministry for Foreign Affairs of Finland

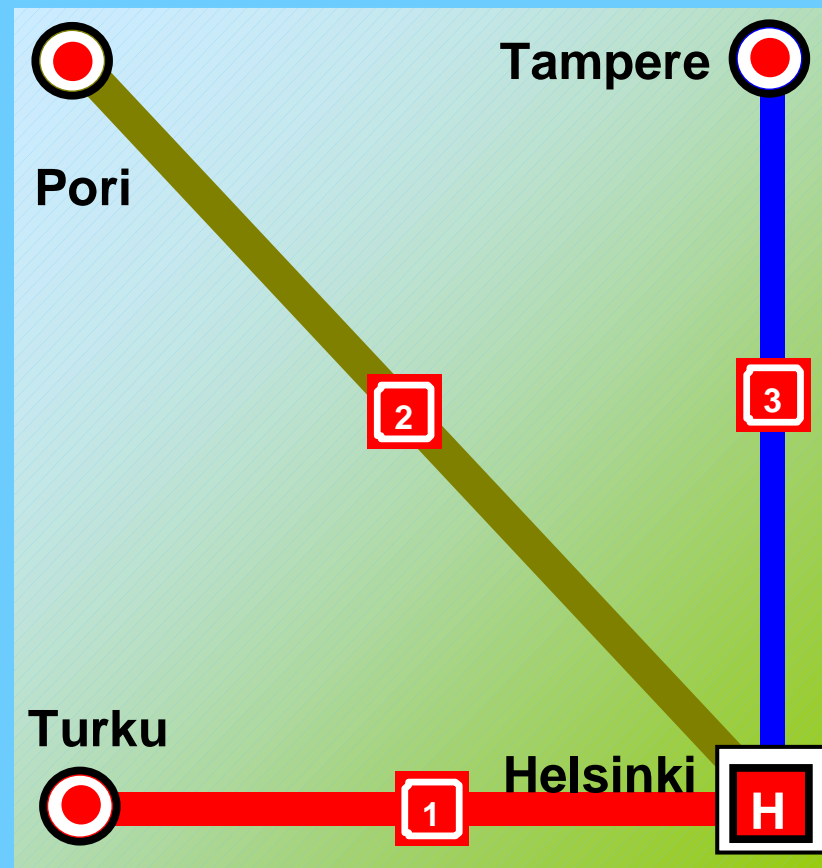
Ergo:

- **Valtakeskusten ulkopuolelta on tultava esiin itse**
- **On myös pyrittävä tekemään asioita itse**
- **On pidettävä erityistä huolta tekemisen kannalta kriittisistä saatavilla olevista resursseista**

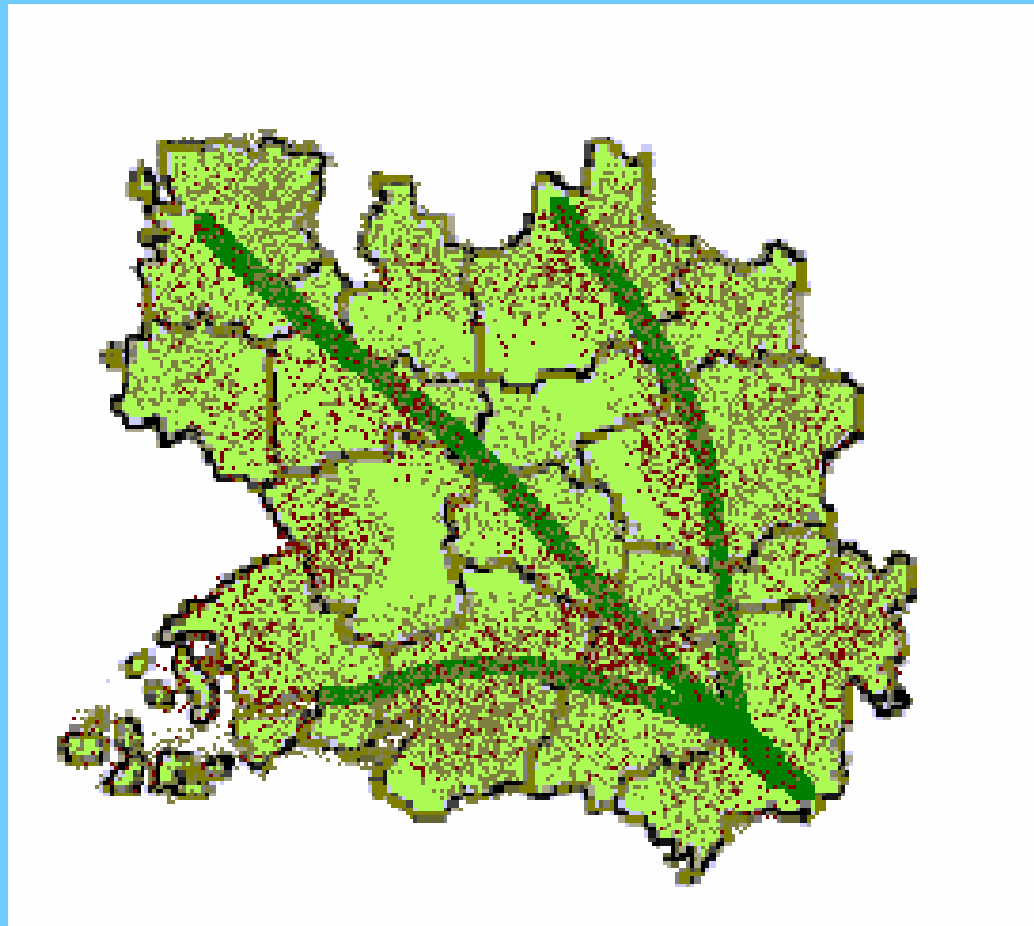

Lounaisen Suomen kolme pääakselia keskittävän teknokraatin silmin

Missä tila "kehittämisorientoituneelle" ajattelulle?

Orgaaninen malli?

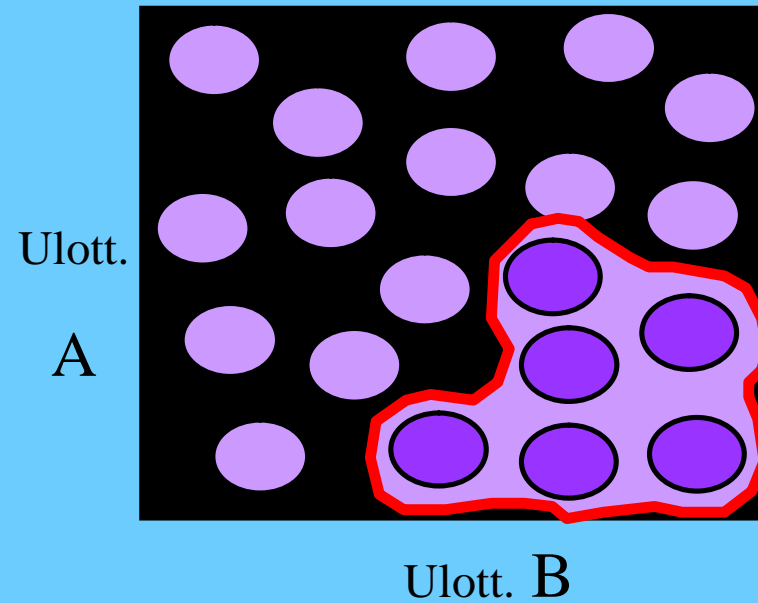
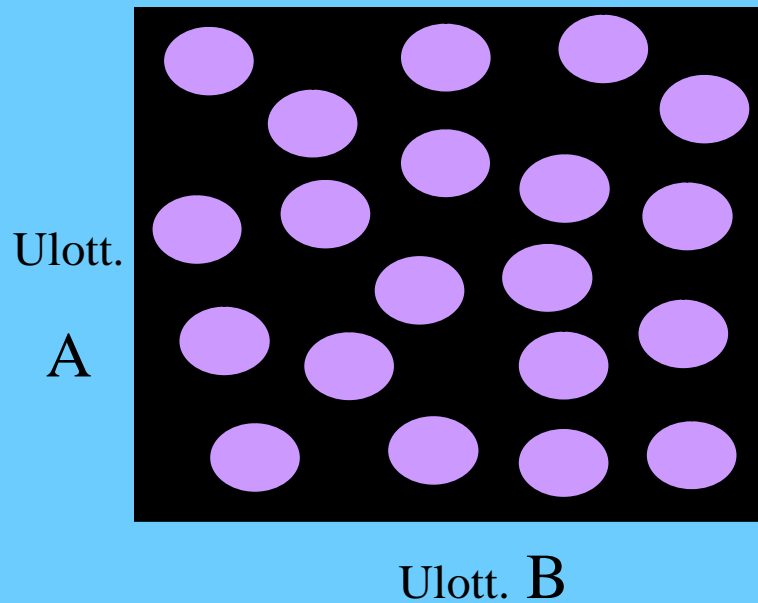
Synergia yhdessä ja itse toteutettavan kehittämistyön ulottuvuutena

- Oletus: eri tehtäväalueita edustavia tahoja on pyritty sitomaan paikallista kehittämistyötä tekeviin yhteistyöjärjestelmiin tavoitteena hyödyntää ja jalostaa toimijoiden käyttöön saatavissa olevia *synergioita*, mutta...
 - 1 ...synergian käsite itsessään on monitahoinen: millä edellytyksillä hyötyjä saatavissa?
 - 2 ...entä kuka määrittelee, millaisena toimijana eri tehtäväalueiden edustajat olisi nähtävä paikallisessa kehittämistyössä?

Toimijayhteisö synergian lähteenä

- Kaikki merkittävät kehittäjätahot mukaan...
mutta kuinka merkittävät ja millä perusteilla?

Synergian laskenta ("totuuksia 1950-luvulta")

Järjestelmän (kokonais)synergiasta

VÄHENNETÄÄN

Ylläpitosynergia

JOLLOIN SAADAAN

Tehollinen synergia

Yhteistyö sekä yhteistoiminnan edellytykset ja odotukset

- Yhteistyön syntymiselle otollinen ilmapiiri
 - Rajattu alue;
 - Pienehkö joukko keskenään tuttuja toimijoita;
 - Halu tehdä yhteistyötä ja oppia toisten yhteistyötä koskevia odotuksia;
 - Valmius nivoa erillisiä päätöksentekoprosesseja yhteen; ja sitä kautta
 - Yhteistyötä suosivan kulttuurisen mallin vähittäinen vakiinnuttaminen

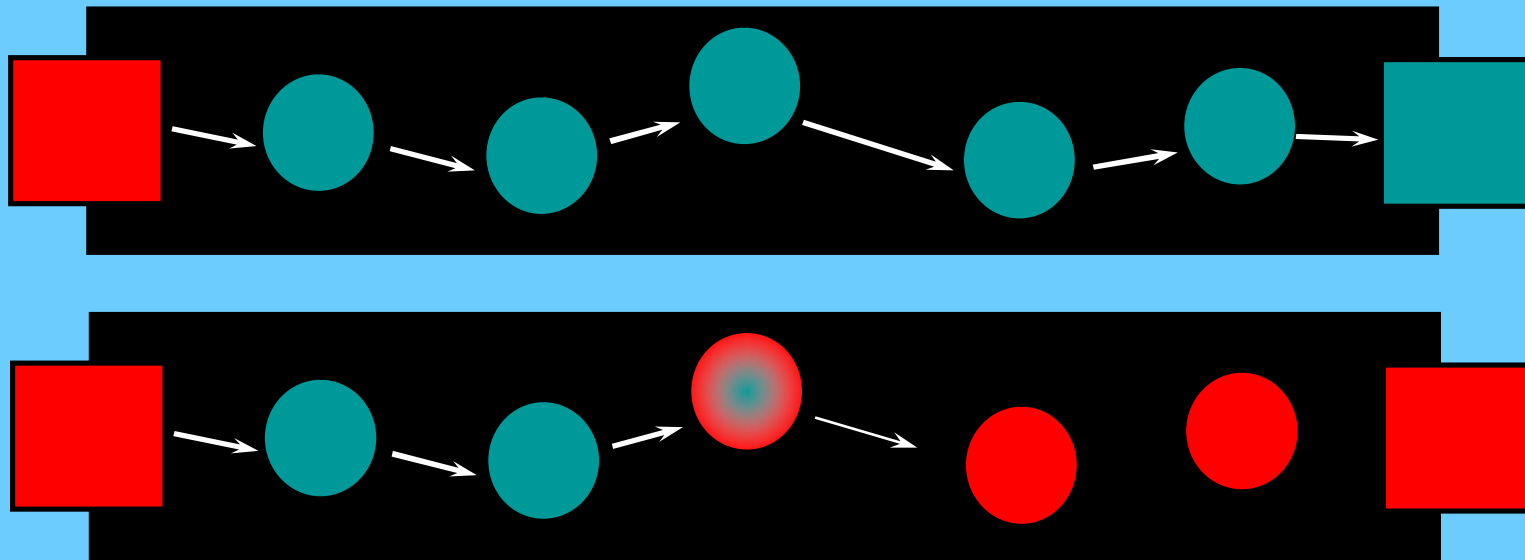

Yhteistyön ja yhteisöjen sisäsyntyisten kasvuedellytysten laatu puntarissa...

- Miksi kehitysprosessin hallinta kahden käytännössä identtisistä toimijoista koostuvan paikallisyhteisön piirissä voi ajautua täysin erilaisille kulku-urille?
 - Kynnystilanteet ja tuloksellisen yhteistyön tavoittelu
 - Keskustelu *instituutioiden laadusta* kehittämistyön tuloksellisuuden lähteenä

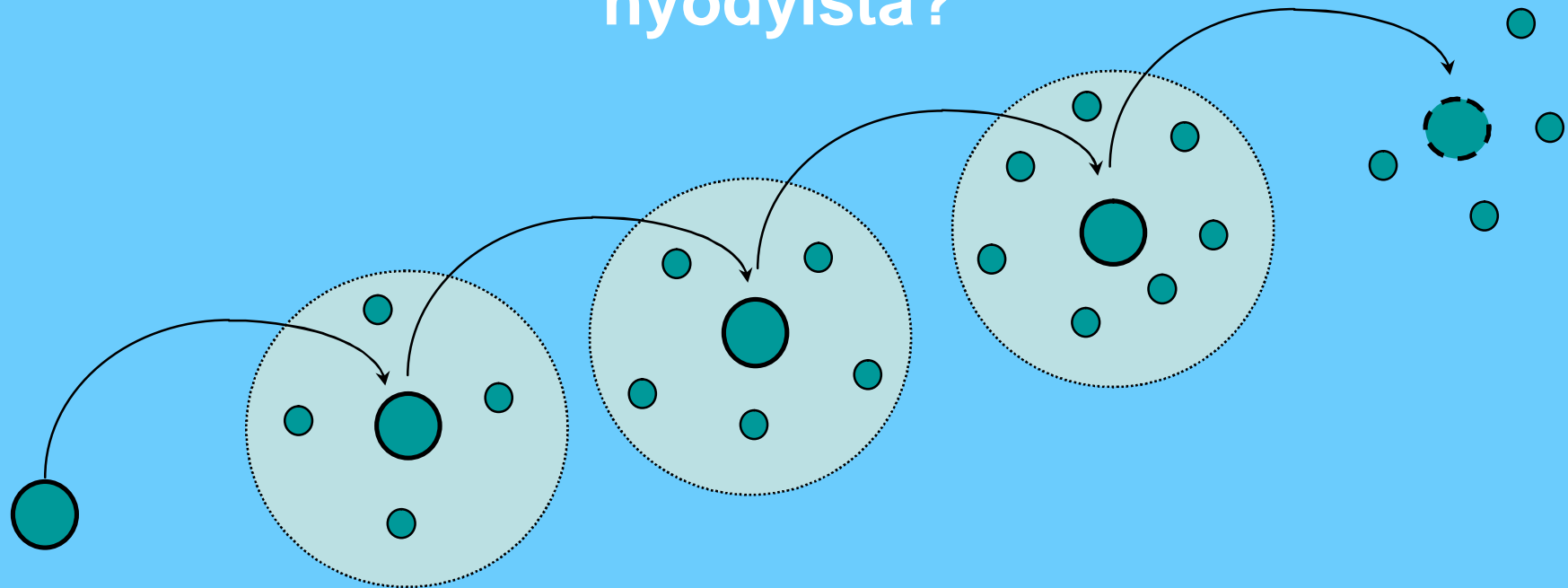
Kun yhteistyön laatu punnitaan I: kynnystilanteet

- Haaste kokonaisten yhteiskuntien hallitun ohjaamisen kannalta: kehitysdynamiikan pitäminen liikkeellä sovittamalla eri toimijoiden prosessit yhteen

Kun yhteistyön laatu punnitaan II: yhteiset kehittämissohjelmat

Portinvartijat ja sisäänheittäjät: kuka vakuuttaa ja
kuka vakuuttuu yhteistyön voimasta ja
hyödyistä?

- Yhteistyö siihen osallistuvien toimijoiden keinona löytää omat vahvuutensa ja vahvistaa identiteettiänsä

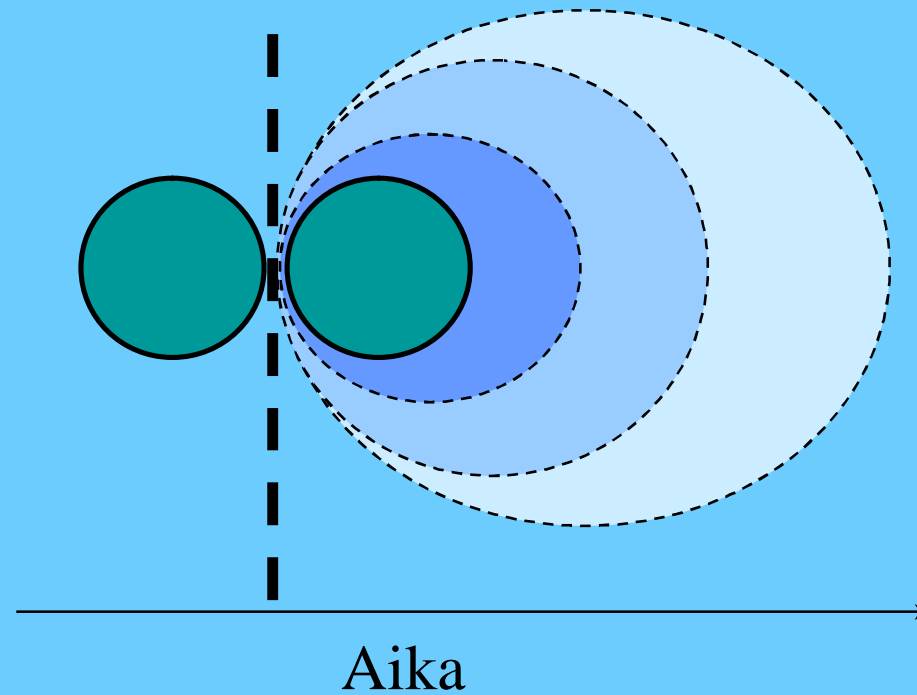

Ohjelmatyön perimmäinen kulminaatiopiste: luottamus

- Yksilörationaalisuuden ongelma: koko yhteisön kannalta parhaan mahdollisen tuloksen karkaaminen käsistä
 - **Vastakkainasettelu lähtökohtainen ajattelutapa**
- Eristyneisyysongelmasta vakuuttamisongelmaan: julkisen sektorin strategia- ja ohjelmatyö
 - **Aikaulottuvuus keskeisenä parametrinä**
 - **Lyhyen aikavälin “tappiolliset” päätökset kestettävissä pitkän aikavälin hyödyillä**

Sosiaalinen kehys ja etujen jalostaminen

Päätöksenteokoasetelman ulottuvuuksia

”Pelimalli” • *vangin ongelman* sovellus

- Päätöksenteon rakenteellinen logiikka
 - Vastakkainasettelu
 - Yhteistyöhakuisuus
 - Kuinka edut ja haitat jakautuvat optimaalisimmin?
- Päätöksenteon tilallinen logiikka
 - Päätöksenteon pitäminen alueen ulkopuolella tai vieminen sinne
 - Päätöksenteon tuominen alueen piiriin tai säilyttäminen siellä

Päätöksentekotilanteen ulottuvuuksia (jatkoa...)

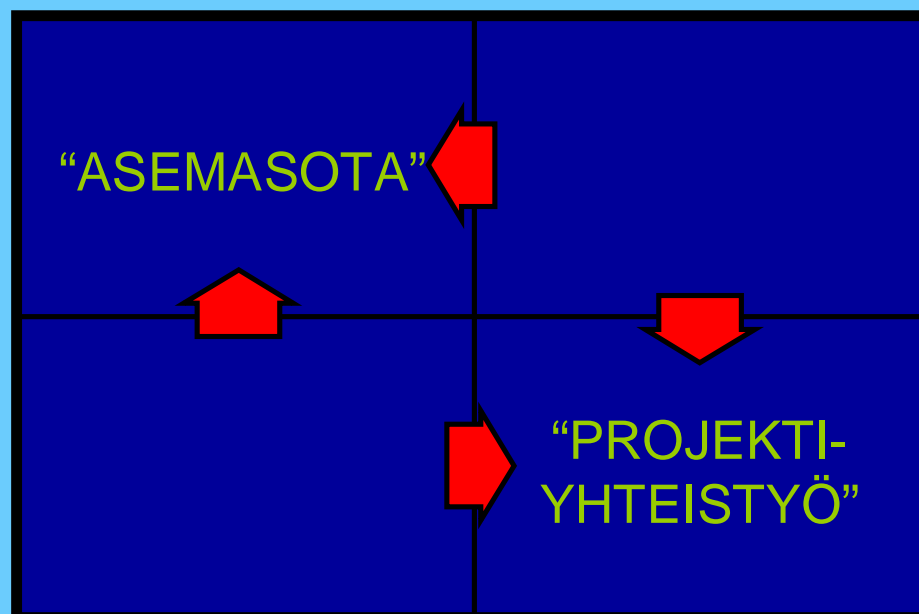
Päätöksenteolla tavoitellaan...

- omaa etua
- yhteistä etua

Ratkaisevat
päätökset
tehdään...

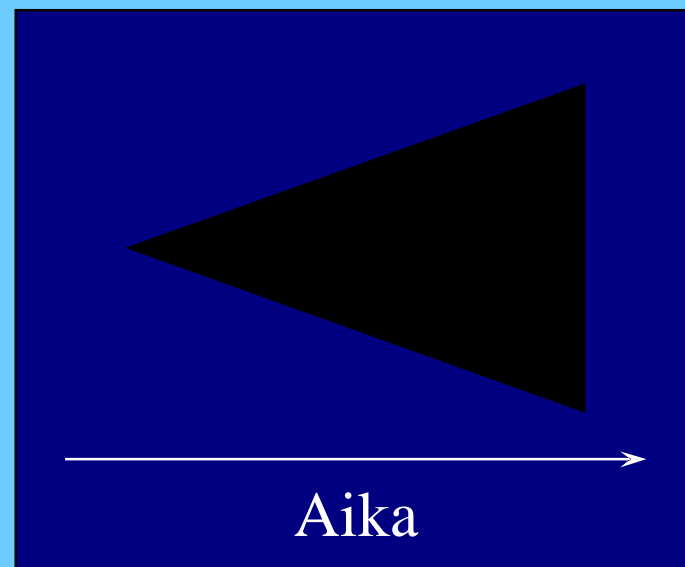
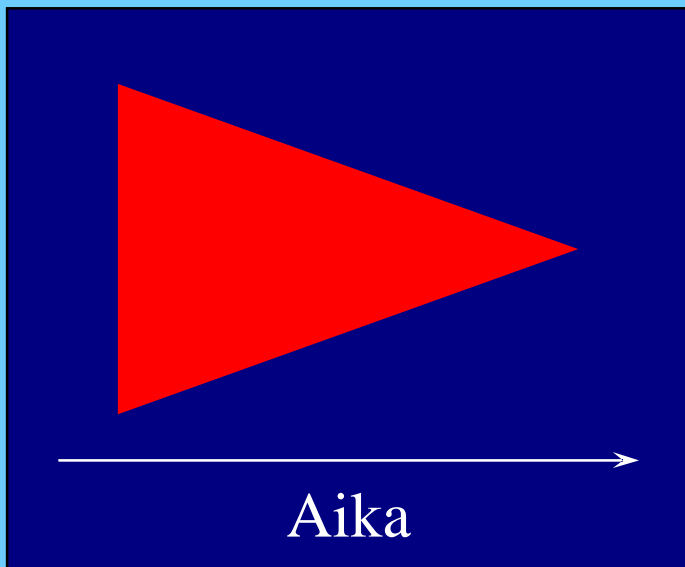
- alueen
ulko-
puolella

- alueella

Avoimet prosessit ja suljetut projektit: yhteistyön haasteita

- Kuinka mieltää alueellisen kehittämisen toimintaympäristö – projektiksi vai prosessiksi?
 - Projekti ja prosessi “sosiaalisessa kehyksessä” toteutuvan yhteistyön muotoina

Lopuksi: projektit vai prosessit?

- Ohjelmallisen kehittämiss politiikan sudenkuopat
 - Ohjelmallisuus elämänohjeena?
- Sosiaalisen oppimisen rakentuminen
 - Projekti: oppimisjärjestelmä vai siirto kehittämisspelissä?
 - Ohjelma: rakennepiirteiltään makro- tai metatasoinen projekti?
- Projektit ja moraalit
 - Projektin tehtävänä saavuttaa tehokkaasti tavoitteet, joita saavuttamaan se on asetettu
 - Kriittiselle itsereflektiolle annettava tila?
- Kuka ottaa opiksi?
 - Erityinen vastuu pysyvien poliittisten instituutioiden edustajilla

Kiitos!

